

Objectius i contingut

El curs és adreçat als estudiants de segon cicle de Filologia Clàssica, però és obert a tots els estudiants de segon cicle dels altres departaments de la facultat de Lletres. Sempre que s'hi escaigui, doncs, una traducció acompanyarà els textos originals sobre els quals treballarem. La base d'anàlisi seran, en efecte, els textos antics (obres d'estricta intenció literària, tractats mitogràfics, referències puntuals en escolis i en literatura menor, etcètera), a partir dels quals es configurarà un marc d'estudi, de caràcter teòric, de diferents aspectes de la mitologia clàssica. L'interès fonamental d'aquest curs resideix en la valoració de les funcions que els mites exerceixen en les societats antigues, i en especial en les pràctiques rituals de la religió grega (festivals, sacrificis, tragèdia, proves atlètiques, rituals iniciàtics, etcètera).

Avaluació

Una prova escrita servirà per constatar si els estudiants han assolit els objectius de l'assignatura. L'examen constarà de dues parts: la primera consistirà en algunes qüestions referides a algun aspecte del programa; en la segona, caldrà fer un comentari sobre un text de contingut mític. A banda de la prova final, les intervencions i opinions donades a classe, juntament amb la lectura diària comentada de la selecció de textos, seran elements igualment pertinents per a l'avaluació. El conjunt puntuarà un 70%. El 30% restant serà el resultat de l'avaluació de les Tutories Integrades.

Temari

- I. L'estudi del mite
Relats tradicionals; definició; el mite a Grècia
- II. Una religió politeïsta: el panteó grec.
Característiques generals de la religió grega
- III. Zeus
- IV. Hera
- V. Posidó
- VI. Atena
- VII. Apol·lo
- VIII. Àrtemis
- IX. Afrodita
- X. Hermes
- XI. Ares
- XII. Hefest
- XIII. Demèter
- XIV. Dionís
- XV. Altres divinitats
- XVI. Herois 'solitaris' (culturals, iniciàtics)
- XVI. Cicles heroics: els labdàcides
- XVII. Cicles heroics: els pelòpides
- XVIII. El cicle troià
- XIX. El cicle heroic d'Hèracles

Bibliografia

Pel que fa als textos que llegirem i comentarem a classe, es farà servir material preparat pel professor (accessible al CV). Com a orientació bibliogràfica de referència –que serà ampliada a mesura que ho requereixi el tractament de temes concrets– proposem les obres següents.

a/ Dictionaris

- Aghion, Irène; Lissarrague, François; Barbillon, Claire (1997). *Guía iconográfica de los héroes y dioses de la antigüedad*, Madrid.
- Bonnefoy, Yves (ed.) (1996 sq.), *Diccionario de las mitologías y de las religiones de las sociedades tradicionales y del mundo antiguo*, 6 vols., Barcelona.
- Grant, M. & Hazel, J. (1997). *Diccionario de la mitología clásica*, Barcelona.
- Grimal, Pierre [1951] (1981). *Diccionario de la mitología griega y romana*, Barcelona.
- Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*, Zürich (1981 sq.).
- Roscher, Wilhelm H. [1884-1893] (1977-1978). *Ausführliches Lexikon der griechischen und römischen Mythologie*, I-VII, Stuttgart.
- Thompson, Stith (1955-1958). *Motif-Index of Folk-Literature*, Bloomington.

b/ Estudis

- Bremmer, Jan (ed.) (1987). *Interpretations of Greek Mythology*, London.
- (1994). *Greek Religion*, Oxford.
- Burkert, Walter (1979). *Structure and History in Greek Mythology and Ritual*.
- [1972] (1983). *Homo Necans. The Anthropology of Ancient Greek Sacrificial Ritual and Myth*, Berkeley, Los Angeles & London.
- [1977] (1985). *Greek Religion*, Cambridge, MA.
- Buxton, Richard (2000). *El imaginario griego. Los contextos de la mitología*, Madrid. [*Imaginary Greece: The Contexts of Mythology*, Cambridge, 1994].
- (ed.) (2000). *Oxford Readings in Greek Religion*, Oxford.
- Csapo, Eric (2005). *Theories of Mythology*, Malden, MA.
- Delattre, Charles (2005). *Manuel de mythologie grecque*, Paris.
- Detienne, Marcel [1981] (1985). *La invención de la mitología*, Madrid.
- Dodd, David B. & Faraone, Christopher A. (ed.). (2003). *Initiation in Ancient Greek Rituals and Narratives. New Critical Perspectives*, London-New York
- Dowden, Ken (1992). *The Uses of Greek Mythology*, London & New York.
- Edmunds, Lowell (ed.) (1990). *Approaches to Greek Myth*, Baltimore & London.
- Eliade, Mircea [1951] (1972). *El mito del eterno retorno. Arquetipos y repetición*, Madrid.
- Frazer, James G. [1922] (1970). *La rama dorada*, México.
- Gantz, Timothy (1993). *Early Greek Myth. A Guide to Literary and Artistic Sources*, Baltimore
- García Gual, Carlos (1992). *Introducción a la mitología griega*, Madrid.
- Graf, Fritz [1987] (1993). *Greek Mythology. An Introduction*. Translated by Thomas Marier, Baltimore & London.
- Kirk, Geoffrey S. [1970] (1985). *El mito. Su significado y funciones en la Antigüedad y otras culturas*, Barcelona.

- Kowalzig, Barbara (2007). *Singing for the Gods. Performances of Myth and Ritual in Archaic and Classical Greece*, Oxford.
- Larson, Jennifer (2007). *Ancient Greek Cults. A Guide*, New York & London.
- Nilsson, Martin P. [1950] (1970). *Historia de la religiosidad griega*, Madrid.
- Suárez de la Torre, Emilio (2009). “Sul rapporto tra religione e letteratura nella Grecia antica”, *Historia Religionum* 1 (ps. 77-94).
- Vernant, Jean-Pierre [1965] (1974). *Mito y pensamiento en la Grecia antigua*, Barcelona.
- [1974] (1982). *Mito y sociedad en la Grecia antigua*. Traducción de Cristina Gázquez, Madrid.

